

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2010 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)**

EUCO 30/10

**CO EUR 21
CONCL 5**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2010 M. GRUODŽIO 16–17 D.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos Europos Vadovų Tarybos išvados (2010 m. gruodžio 16–17 d.).

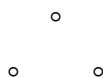
Per visą krizės laikotarpį vykdėme ryžtingus veiksmus, kad būtų išsaugotas finansinis stabilumas ir skatinama sugrąžinti tvarų augimą. Tęsime šiuos veiksmus ir šiai krizei pasibaigus ES ir euro zona dar labiau sustiprės.

Gerėja ekonomikos augimo perspektyvos, o Europos ekonomikos pagrindai yra tvirti. Anksčiau šiais metais įdiegtos laikinosios stabilumo priemonės buvo itin naudingos, tačiau krizė parodė, kad to negali pakakti. Todėl šiandien susitarėme dėl nedidelio Sutarties pakeitimo, susijusio su būsimo nuolatinio mechanizmo sukūrimu siekiant apsaugoti visos euro zonos finansinį stabilumą, teksto. Šis pakeitimas turėtų įsigalioti 2013 m. sausio 1 d. Be to, pakartojame, kad esame įsipareigoję iki 2011 m. birželio mėn. pabaigos susitarti dėl pasiūlymų dėl ekonomikos valdyseną reglamentuojančių teisės aktų siekiant stiprinti ekonominės ir pinigų sąjungos ekonomikos ramstį ir toliau įgyvendinti strategiją „Europa 2020“.

I. EKONOMINĖ POLITIKA

1. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino jos Pirmininko pateiktą ataskaitą, kurioje atsižvelgiama į jos 2010 m. spalio 28–29 d. išvadas. Ji sutiko, kad Sutartis turėtų būti iš dalies pakeista, kad euro zonos valstybės narės galėtų sukurti nuolatinį mechanizmą visos euro zonos finansiniam stabilumui apsaugoti (Europos stabilumo mechanizmas). Šiuo mechanizmu bus pakeistas Europos finansinio stabilumo fondas ir Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė, kurie galios iki 2013 m. birželio mėn. Kadangi šis mechanizmas yra skirtas visos euro zonos finansiniam stabilumui apsaugoti, Europos Vadovų Taryba susitarė, kad Sutarties dėl ES veikimo (SESV) 122 straipsnio 2 dalis tokiais tikslais nebebus reikalinga. Todėl valstybių ar vyriausybių vadovai susitarė, kad ji neturėtų būti naudojama tokiais tikslais.
2. Europos Vadovų Taryba susitarė dėl I priede pateikto sprendimo, kuriuo iš dalies keičiama SESV, projekto teksto. Ji nusprendė nedelsdama pradėti ES sutarties 48 straipsnio 6 dalyje numatytą supaprastintą peržiūros procedūrą. Konsultavimasis su atitinkamomis institucijomis turėtų būti užbaigtas laiku, kad 2011 m. kovo mėn. būtų galima oficialiai priimti šį sprendimą, iki 2012 m. pabaigos – užbaigti nacionalines patvirtinimo procedūras, o 2013 m. sausio 1 d. šis sprendimas galėtų įsigalioti.

3. Be to, Europos Vadovų Taryba paragino euro zonos finansų ministrus ir Komisiją iki 2011 m. kovo mėn. užbaigti darbus, susijusius su būsimo mechanizmo steigimo tarpvyriausybiniu susitarimu, apimančiu 2010 m. lapkričio 28 d. Euro grupės pareiškime išdėstytus mechanizmo bendrus bruožus, kuriuos patvirtino Europos Vadovų Taryba (II priedas). Kilus pavoju visos euro zonos stabilumui, šis mechanizmas pradės veikti priėmus euro zonos valstybių narių tarpusavio susitarimą.
4. Jei valstybės narės, kurių valiuta nėra euro, pageidaus, jos galės dalyvauti šiame darbe. Jos gali nuspręsti *ad hoc* pagrindu dalyvauti operacijose, vykdomose taikant šį mechanizmą.
5. Europos Vadovų Taryba paragino paspartinti darbą svarstant šešis pasiūlymus dėl ekonomikos valdyseną reglamentuojančių teisės aktų, remiantis praėjusį spalio mėn. darbo grupės patvirtintomis rekomendacijomis ir išlaikant aukštą užmojo lygį, kad jie galėtų būti priimti iki 2011 m. birželio mėn. Ji palankiai įvertino Tarybos ataskaitą dėl sisteminės pensijų reformos aiškinimo pagal Stabilumo ir augimo pakto ir paragino, kad ataskaita būtų atspindėta reformuoto Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo sąlygose.
6. Primindama 2010 m. spalio mėn. išvadas, Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino tai, kad Komisija ketina iki 2011 m. birželio mėn. pateikti pasiūlymus dėl naujos daugiametės finansinės programos, ir paprašė institucijų bendradarbiauti, kad būtų sudarytos sąlygos ją laiku patvirtinti.
7. Reaguodamos į krizes ir skatindamos įgyvendinti struktūrines reformas, Sąjunga ir valstybės narės ir toliau vadovausis nauja Europos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategija „Europa 2020“. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino pažangą, padarytą nuo strategijos įgyvendinimo pradžios, kaip nurodyta pirmininkaujančios valstybės narės pateiktoje ataskaitoje.
8. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino euro zonos valstybių ar vyriausybių vadovų ir ES institucijų pareiškimą (III priedas).

II. KITI KLAUSIMAI

9. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino pirmąją Vyriausiosios įgaliotinės pateiktą pažangos ataskaitą dėl Europos Sąjungos santykių su jos strateginiais partneriais. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba paprašė Vyriausiosios įgaliotinės glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija ir Užsienio reikalų taryba tęsti šį darbą laikantis 2010 m. rugsėjo mėn. išvadų, išdėstyti bendrus Europos interesus ir nustatyti visas galimas įtakos priemonės, kad šie interesai būtų apginti. Europos Vadovų Taryba kartą per metus apžvelgs pažangą ir prireikus nustatys gaires. Pradėjus veikti Europos išorės veiksmų tarnybai ir jai atliekant koordinuojamą vaidmenį, suteikiama puiki galimybė paspartinti šį darbą.
10. Europos Vadovų Taryba patvirtino 2010 m. gruodžio 14 d. Tarybos išvadas dėl plėtros ir susitarė suteikti Juodkalnijai šalies kandidatės statusą.
11. Europos Vadovų Taryba pasmerkė smurto veiksmus, kurie buvo vykdomi pasibaigus Dramblio Kaulo Krante vykusio prezidento rinkimų antrajam turui, visų pirma gruodžio 16 d. įvykdytus smurto veiksmus prieš civilius gyventojus. Ji tvirtai paragino visas šalis elgtis santūriai. Ji priminė, kad Tarptautinis baudžiamasis teismas pareiškė esantis pasirengęs patraukti baudžiamojon atsakomybėn už šiuos veiksmus atsakingus asmenis. Ji paragino visus Dramblio Kaulo Kranto civilius ir karinius vadovus paklusti demokratiškai išrinktam Prezidentui Alassan Ouattara, jeigu jie to dar nepadarė. Ji patvirtino, kad ES yra pasiryžusi imtis tikslingų ribojamųjų priemonių prieš tuos asmenis, kurie ir toliau trukdys gerbti Dramblio Kaulo Kranto žmonių pareikštą suverenią valią.
12. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino Kankūne įvykusios 16-osios Šalių konferencijos (COP-16) sėkmingus rezultatus, nes tai svarbi pažanga pasauliniu mastu imantis priemonių pasiekti sutartą tikslą – kad pasaulio temperatūros padidėjimas neviršytų 2°C, ir su pasitenkinimu pažymėjo, kad strategija, dėl kurios ji susitarė kovo mėn., sėkmingai įgyvendinta.

PROJEKTAS
EUROPOS VADOVŲ TARYBOS SPRENDIMAS

... m. ... d.

**kuriuo iš dalies keičiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnis, kiek tai
susiję su stabilumo mechanizmu, taikytinu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro**

EUROPOS VADOVŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 48 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdama į pasiūlymą dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnio peržiūrėjimo,
kurį 2010 m. gruodžio 16 d. Europos Vadovų Tarybai pateikė Belgijos Vyriausybė,

[atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę, ¹]

[atsižvelgdama į Europos Komisijos nuomonę, ²]

[gavusi Europos centrinio banko nuomonę, ³]

¹ ... m. ... d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

² ... m. ... d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

³ ... m. ... d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 48 straipsnio 6 dalyje Europos Vadovų Tarybai suteikiama galimybė, pasikonsultavus su Europos Parlamentu ir Komisija, taip pat tam tikrais atvejais su Europos centriniu banku, sprendžiant vieningai priimti sprendimą, iš dalies keičiantį visas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) trečiosios dalies nuostatas arba jų dalį. Toks sprendimas negali padidinti Sutartimis Sąjungai suteiktos kompetencijos; jis įsigalioja tik po to, kai jį pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės.
- (2) 2010 m. spalio 28 ir 29 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime valstybių ar vyriausybių vadovai susitarė, kad reikia, jog valstybės narės nustatytų nuolatinį krizių valdymo mechanizmą visos euro zonos finansiniam stabilumui apsaugoti, ir paprašė Europos Vadovų Tarybos pirmininko pradėti konsultacijas su Europos Vadovų Tarybos nariais dėl šiuo tikslu reikalingo nedidelio Sutarties pakeitimo.
- (3) 2010 m. gruodžio 16 d. Belgijos Vyriausybė pagal ES sutarties 48 straipsnio 6 dalies pirmą pastraipą pateikė pasiūlymą peržiūrėti SESV 136 straipsnį papildant jį dalimi, pagal kurią valstybės narės, kurių valiuta yra euro, gali nustatyti stabilumo mechanizmą, kuris bus naudojamas kilus būtinybei visos euro zonos stabilumui apsaugoti; šioje dalyje taip pat nurodoma, kad bet kokios reikiamos finansinės paramos pagal šį mechanizmą teikimui bus taikomos griežtos sąlygos. Tuo pačiu metu Europos Vadovų Taryba priėmė išvadas dėl būsimo stabilumo mechanizmo (1–4 punktai).
- (4) Šis stabilumo mechanizmas bus būtina priemonė, skirta reaguoti į tokius visos euro zonos finansiniam stabilumui kylančios rizikos atvejus, su kuriais susidurta 2010 m., ir padės išsaugoti pačios Sąjungos ekonominį ir finansinį stabilumą. 2010 m. gruodžio 16 ir 17 d. susitikime Europos Vadovų Taryba susitarė, kad kadangi šis mechanizmas yra skirtas visos euro zonos finansiniam stabilumui apsaugoti, SESV 122 straipsnio 2 dalis tokiais tikslais nebebus reikalinga. Todėl valstybių ar vyriausybių vadovai susitarė, kad ji neturėtų būti naudojama tokiais tikslais.

- (5) 2010 m. gruodžio 16 d. Europos Vadovų Taryba nusprendė, vadovaudamasi ES sutarties 48 straipsnio 6 dalies antra pastraipa, dėl pasiūlymo konsultuotis su Europos Parlamentu ir Komisija. Ji taip pat nusprendė konsultuotis su Europos centriniu banku. [[... datos ...] atitinkamai Europos Parlamentas, Komisija ir Europos centrinis bankas priėmė nuomones dėl pasiūlymo.]
- (6) Šis dalinis pakeitimas yra susijęs su SESV trečiosios dalies nuostata ir nepadidina Sutartimis Sąjungai suteiktos kompetencijos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Valstybės narės, kurių valiuta yra euro, gali nustatyti stabilumo mechanizmą, kuris bus naudojamas kilus būtinybei visos euro zonos stabilumui apsaugoti. Bet kokios reikiamos finansinės paramos pagal šį mechanizmą teikimui bus taikomos griežtos sąlygos.“.

2 straipsnis

Valstybės narės nedelsdamos Tarybos generaliniam sekretoriatui praneša apie šio sprendimo patvirtinimui pagal jų atitinkamas konstitucines nuostatas būtinų procedūrų užbaigimą.

Šis sprendimas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d., jeigu visi pirmoje pastraipoje nurodyti pranešimai yra gauti, arba, jei taip nepadaroma, pirmą kito mėnesio dieną po to, kai gaunamas paskutinis iš pirmoje pastraipoje nurodytų pranešimų.

3 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta

Europos Vadovų Tarybos vardu
Pirmininkas

BŪSIMO MECHANIZMO BENDRI BRUOŽAI
2010 M. LAPKRIČIO 28 D. EURO GRUPĖS PAREIŠKIMAS

„Pastarojo meto įvykiai parodė, kad finansinė įtampa vienoje valstybėje narėje, kuri plinta įvairiais būdais, gali greitai sukelti grėsmę visos ES makrofinansiniam stabilumui. Tai visų pirma pasakytina apie euro zoną, kurioje valstybių ekonomika, ypač finansų sektoriai, yra glaudžiai tarpusavyje susiję.

Visą dabartinės krizės laikotarpį euro zonos valstybės narės parodė esančios pasiryžusios prireikus imtis ryžtingų ir suderintų veiksmų, kad visoje euro zonoje būtų užtikrintas finansinis stabilumas ir būtų vėl užtikrintas tvarus augimas.

Visų pirma buvo įsteigtas Europos finansinio stabilumo fondas, siekiant užtikrinti, kad pasitelkiant Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę ir dalyvaujant Tarptautiniam valiutos fondui (TVF), būtų greitai ir veiksmingai teikiama parama likvidumui padidinti, remiantis griežtomis ekonominės ir fiskalinės politikos koregavimo programomis, kurias turi vykdyti sunkumų patirianti valstybė narė ir kuriomis būtų užtikrinamas skolos tvarumas.

2010 m. spalio 28–29 d. Europos Vadovų Taryba susitarė, kad būtina nustatyti nuolatinį krizių valdymo mechanizmą visos euro zonos finansiniam stabilumui apsaugoti. Euro grupės ministrai susitarė, kad šis Europos stabilumo mechanizmas bus grindžiamas Europos finansinio stabilumo fondu, kad pagal jį, taikant griežtas sąlygas, būtų galima teikti finansinę paramą euro zonos valstybėms narėms, ir kad jis veiks pagal dabartinio Europos finansinio stabilumo fondo taisykles.

Europos stabilumo mechanizmas papildys naująją sustiprintos ekonomikos valdysenos sistemą, kuria siekiama užtikrinti veiksmingą ir griežtą ekonominę priežiūrą, kurią taikant daugiausia dėmesio bus skiriama prevencijai ir bus gerokai sumažinta tikimybė, kad ateityje vėl kils krizė.

Bus patikslintos taisyklės siekiant kiekvienu konkrečiu atveju numatyti galimybę dalyvauti privačiojo sektoriaus kreditoriams, visapusiškai vadovaujantis TVF politika. Visais atvejais, siekiant apsaugoti mokesčių mokėtojų pinigus, o privatiems kreditoriams aiškiai parodyti, kad jų reikalavimai yra antraeiliai, palyginti su viešojo sektoriaus reikalavimais, Europos stabilumo mechanizmo paskoloms bus suteiktas privilegijuotojo kreditoriaus statusas ir svarbesnės už jas bus tik TVF paskolos.

Teikiant paramą euro zonos valstybei narei bus remiamasi griežta ekonominės bei fiskalinės politikos koregavimo programa ir griežta skolos tvarumo analize, kurią atliks Europos Komisija ir TVF, bendradarbiaudami su Europos centriniu banku (ECB).

Šiuo pagrindu Euro grupės ministrai priims vieningą sprendimą dėl paramos teikimo.

Tų šalių, kurios, remiantis skolos tvarumo analize, kurią bendradarbiaudami su ECB atliks Europos Komisija ir TVF, bus laikomos mokiomis, privačiojo sektoriaus kreditoriai būtų raginami išlaikyti savo poziciją laikantis tarptautinių taisyklių ir visapusiškai vadovaujantis TVF praktika. Tokiu atveju, jeigu netikėtai paaiškėtų, kad šalis yra nemoki, valstybė narė turės derybose su savo privačiojo sektoriaus kreditoriais susitarti dėl TVF praktiką atitinkančio išsamaus restruktūrizavimo plano, kad būtų atkurtas skolos tvarumas. Jeigu skolos tvarumą galima užtikrinti taikant tokias priemones, pagal Europos stabilumo mechanizmą gali būti teikiama parama likvidumui padidinti.

Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas šiam procesui, nuo 2013 m. birželio mėn. į visų naujų euro zonos vyriausybių obligacijų sutarčių sąlygas bus įtrauktos standartinės ir identiškos bendrų veiksmų sąlygos, kad būtų išlaikytas rinkos likvidumas. Šios bendrų veiksmų sąlygos atitiktų po G10 pateiktos ataskaitos dėl bendrų veiksmų sąlygų JK ir JAV teisėje paprastai taikomas sąlygas, įskaitant sutelkimo sąlygas, kad būtų sudaryta galimybė derybose kartu atsižvelgti į visus valstybės narės išduotus skolos vertybinius popierius. Taip kreditoriams būtų sudaryta galimybė priimti sprendimą kvalifikuota balsų dauguma, susitarant dėl teisiškai privalomo mokėjimo sąlygų pakeitimo (mokėjimų sustabdymas, išpirkimo termino pratęsimas, palūkanų normos sumažinimas ir (arba) skolos vertės sumažinimas) tuo atveju, jeigu skolininkas negali sumokėti.

Valstybės narės, platindamos savo naujas obligacijų emisijas, stengsis vidutinės trukmės laikotarpiu pratęsti jų išpirkimo terminą, kad būtų išvengta refinansavimo koncentracijų.

Bendrą šios sistemos veiksmingumą 2016 m. įvertins Komisija, bendradarbiaudama su ECB.

Dar kartą patirtiname, kad privačiojo sektoriaus dalyvavimas šiomis sąlygomis nebus pradėtas iki 2013 m. vidurio.

Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas Herman Van Rompuy nurodė, kad jo pasiūlyme dėl nedidelio Sutarties pakeitimo, kurį jis Europos Vadovų Tarybai pateiks kitame jos susitikime, bus atsižvelgta į šiandien priimtą sprendimą.“

**EURO ZONOS VALSTYBIŲ AR VYRIAUSYBIŲ VADOVŲ IR ES INSTITUCIJŲ
PAREIŠKIMAS**

Euro zonos valstybių ar vyriausybių vadovai ir ES institucijos aiškiai pareiškė, kaip išdėstyta toliau, kad jie pasirengę padaryti viską, kas reikalinga, kad užtikrintų visos euro zonos stabilumą. Euras yra ir liks vienas pagrindinių Europos integracijos aspektų. Visų pirma vadovai paragino imtis ryžtingų veiksmų šiose srityse:

- a) **Visapusiškai įgyvendinti esamas programas.** Palankiai vertiname didelę pažangą, padarytą įgyvendinant Graikijos programą, ir tai, kad susitarta dėl Airijai skirtos koregavimo programos, įskaitant 2011 m. biudžeto priėmimą.
- b) **Išlaikyti fiskalinę atsakomybę.** Mes visi esame įsipareigoję tiksliai įgyvendinti biudžeto politikos rekomendacijas, visapusiškai laikytis 2010 m. ir 2011 m. fiskalinių tikslų ir per sutartą laikotarpį ištaisyti paviršinį deficitą.
- c) **Spartinti ekonomikos augimą stiprinančias struktūrines reformas.** Esame pasiryžę spartinti struktūrinių reformų įgyvendinimą, kad būtų stiprinamas ekonomikos augimas.
- d) **Stiprinti stabilumo ir augimo pakta ir įgyvendinti naują makrolygio priežiūros sistemą** nuo 2011 m. vasaros.
- e) **Užtikrinti tinkamą finansinę paramą pasinaudojant Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF) lėšomis, kol dar nėra įdiegtas nuolatinis mechanizmas.** Atkreipiame dėmesį į tai, kad Airijos programai paremti buvo panaudota tik labai ribota EFSF suma.

- f) **Toliau stiprinti finansų sistemą** – tiek reguliavimo, tiek priežiūros sistemas, ir atlikti naujus bankininkystės sektoriaus testavimus nepalankiausiomis sąlygomis.

- g) **Visapusiška remti ECB veiksmus.** Remiame ECB, kuris remdamasis savo nepriklausoma atsakomybe užtikrina kainų stabilumą, tvirtai stabilizuoja tikėtiną infliaciją ir tokiu būdu prisideda prie euro zonos finansinio stabilumo. Esame įsipareigoję užtikrinti Eurosistemos centrinių bankų finansinę nepriklausomybę.

Per ateinančius mėnesius šios strategijos elementai bus plėtojami toliau kaip visapusiška priemonė reaguoti į visas problemas diegiant naująją ES ekonomikos valdyseną.
